

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ing. Jaroslava Zelenky, Ph.D. a soudců JUDr. Ivany Parvoničové a JUDr. Alexandry Jíříčkové v právní věci

žalobkyně: **AAA INSOLVENCE OK v.o.s.**, IČO 29355940
sídlem K Nemocnici 168/18, 741 01 Nový Jičín
insolvenční správce dlužnice MPM Invest, s.r.o., IČO 27482413
sídlem třída Míru 92, 530 02 Pardubice
zastoupena advokátem JUDr. Michalem Hudečkem
sídlem Krapkova 452/38, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému: **Michal Sýkora**, narozený 5. 7. 1973
bytem Krátká 262, 533 52 Srch
zastoupený advokátem Mgr. Janem Kvapilem
sídlem Sakařova 1631, 530 03 Pardubice

o odpůrčí žalobě

o odvolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 25. dubna 2023, č. j. 65 ICm 1981/2022-295,

takto:

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 25. dubna 2023, č. j. 65 ICm 1981/2022-295 se v bodech I., II., V. a VI. výroku potvrzuje.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů odvolacího řízení do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Michala Hudečka částku 4 114 Kč.**

Odůvodnění:

1. Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ve výroku uvedeným rozsudkem určil, že právní jednání dlužnice MPM Invest, s.r.o. (dále jen dlužnice) vůči žalovanému Michalu

Sýkorovi (dále jen žalovaný) spočívající v převodech v rozsudku blíže specifikovaných peněžních částek uskutečněných v přesně konkretizovaných dnech v období od 7. 11. 2016 do 30. 6. 2021, v celkové výši 5 450 049,61 Kč, jsou vůči věřitelům neúčinné (bod I. výroku), uložil žalovanému povinnost vydat žalobkyni AAA INSOLVENCE OK v.o.s. (dále jen žalobkyně nebo správkyně) peněžité plnění z těchto neúčinných právních jednání ve výši 5 450 049,61 Kč do majetkové podstaty dlužnice (bod II. výroku), zamítl žalobu na určení neúčinnosti právních jednání dlužnice spočívající v převodech peněžních částek ve výši 3 825 Kč uskutečněných v přesně rozsudkem konkretizovaných dnech v období od 13. 4. 2016 do 8. 4. 2021, v celkové výši 202 725 Kč (bod III. výroku), zamítl žalobu na uložení povinnosti žalovanému vydat žalobkyni peněžité plnění v celkové výši 202 725 Kč do majetkové podstaty dlužnice (bod IV. výroku), uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 23 910 Kč (bod V. výroku) a soudní poplatek ve výši 2 000 Kč České republiky na účet Krajského soudu v Hradci Králové (bod VI. výroku).

2. V odůvodnění soud I. stupně zejména uvedl, že podnikatelskou činností dlužnice byl obchod s drahými kovy (zlatem a stříbrem v podobě zlatých a stříbrných slitků, a zlatým a stříbrným materiálem pro další zpracování v rafineriích) a žalovaný s cca dvouletou přestávkou, od 22. 9. 2005 dosud, je jednatelem dlužnice a od 9. 1. 2009 mu svědčí generální zástupčí oprávnění. Úpadek dlužnice byl zjištěn 15. 7. 2021 (A-24), přičemž již k datu 15. 7. 2019 se dlužnice nacházela v úpadku ve formě platební neschopnosti a k datu 2. 4. 2015 ve formě předlužení. V průběhu 5 let před zahájením insolvenčního řízení (v období od 13. 4. 2016 do 30. 6. 2021) dlužnice opakovaně plnila žalovanému, a to v celkové výši minimálně 5 652 774,61 Kč (dále jen sporné platby); neúčinnost právních jednání dovozovala žalobkyně v souladu s § 242 odst. 2 insolvenčního zákona (dále jen IZ) s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 4. 2015, sen. zn. 29 ICdo 80/2014. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, neměl za prokázané faktické zkrácení věřitelů včetně úmyslu dlužnice, rozporoval úpadekový stav dlužnice ke dni 2. 4. 2015 a poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 64/2006. Částky ve výši 3 825 Kč představovaly měsíční odměnu žalovaného z titulu jednotlivých dohod o provedení práce a ostatní plnění byly zachyceny v účetnictví dlužnice (bylo patrné, o jaká konkrétní plnění se jedná, jak o nich bylo účtováno, případně byly doložitelné i z výpisu z bankovních účtů dlužnice). V řízení nebylo sporné, že mezi dlužnicí a žalovaným proběhly v konkretizovaných dnech sporné platby v celkové výši 5 652 774,61 Kč; sporné bylo, zda jednotlivá plnění byla či nebyla neúčinným právním jednáním.

3. Při rozhodování vyšel soud I. stupně z těchto skutkových zjištění:

- dne 15. 7. 2021 (A-24) byl zjištěn úpadek dlužnice a správkyní byla ustanovena žalobkyně;
- věřitelka Marcela Prajzlerová přihlásila do insolvenčního řízení dlužnice pohledávky (P1) splatné od 15. 4. 2019 ve výši 1 025 000 Kč, dle zápůjčky ze dne 2. 4. 2015, přičemž dlužnice pohledávky uznala;
- další pohledávky uplatnili věřitelé: František Prajzler (P2) splatnou od 15. 4. 2019 ve výši 1 025 000 Kč dle zápůjčky ze dne 2. 4. 2015, Jaroslav Říha (P3) splatnou od 16. 4. 2019 ve výši 1 537 500 Kč dle zápůjčky ze dne 2. 4. 2015, Pavlína Luksová (P4) splatnou od 15. 4. 2019 ve výši 1 025 000 Kč dle zápůjčky ze dne 2. 4. 2015 a Roman Červenka (P5) splatnou od 15. 7. 2017 ve výši 3 975 000 Kč dle zápůjčky ze dne 3. 5. 2015, i tyto pohledávky dlužnice uznala;
- věřitel PERFECT INVEST, a.s. (P11) přihlásil pohledávky ve výši 4 620 000 Kč za dlužnicí na základě smlouvy o úvěru mezi věřitelem a žalovaným, kde dlužnice figurovala jako ručitel, kdy žalovaný převzal dluhy dlužnice ze smluv o úvěru, včetně dodatků z let 2015 až 2018;
- věřitel – žalovaný (P13) přihlásil pohledávky v celkové výši 16 020 647,27 Kč z titulu dohody

o převzetí dluhů ze dne 14. 8. 2019 se společností PERFECT INVEST, a.s.;

- podle rozvahy ke dni 31. 12. 2017 dlužnice měla aktiva ve výši 144 593 tisíc Kč, z toho 117 799 tisíc Kč byly pohledávky, pasiva činila 140 840 tisíc Kč, z toho závazky ve výši 135 195 tisíc Kč závazky (dlouhodobé ve výši 95 618 tisíc Kč) a podle výkazu zisku a ztráty k témuž dni byl obrat dlužnice 64 650 tisíc Kč (oproti minulému období 116 820 Kč), tržby ve výši 59 651 Kč (oproti minulému období ve výši 111 999 Kč);
  - podle rozvahy ke dni 31. 12. 2018 dlužnice měla aktiva ve výši 154 822 tisíc Kč, z toho 123 832 tisíc Kč pohledávky, pasiva ve výši 151 069 tisíc Kč, z toho závazky ve výši 147 773 tisíc Kč a podle výkazu zisku a ztráty k témuž dni 31. 12. 2019 dlužnice měla čistý obrat ve výši 14 499 tisíc Kč (oproti minulému ve výši 38 351 tisíc Kč), tržby ve výši 7 525 tisíc Kč (oproti minulému období ve výši 33 278 tisíc Kč);
  - předmětem podnikání dlužnice byl a je pronájem nemovitostí bez poskytování jiných než základních služeb s pronájmem souvisejících a dále výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona;
  - podle soupisu majetkové podstaty dlužnice vlastní movité věci v hodnotě 162 000 Kč (osobní automobil, drobné kancelářské potřeby), finanční prostředky na účtech ve výši téměř 43 000 Kč, ostatní majetek ve výši 40 000 Kč a pohledávky ve výši necelých 90 mil Kč.
4. Soud I. stupně citoval § 235 a § 242 IZ, shledal, že žaloba byla podána včas a s ohledem na skutečnost, že žalovaný byl jednatel a společník dlužnice, dovodil, že si musel být vědom finanční situace dlužnice a úmysl zkrátit věřitele mu musel být znám. Na místo vymáhání splatných pohledávek dlužnice za jejími věřiteli, vyplácel závazky dlužnice vůči své osobě (v insolvenčním řízení se totiž ukázalo, že dlužnice nevymáhala své pohledávky za svými dlužníky a půjčovala si od ostatních osob, což byl jeden z důvodů jejího úpadku). Ohledně plateb specifikovaných pod bodem I. výroku se žalovanému dostalo vyššího uspokojení, než by mu náleželo v konkursu, neboť ze soupisu majetkové podstaty dlužnice vyplynulo, že nevlastní kromě pohledávek a osobního automobilu další hodnotnější majetek a dlužnice měla v době zjištění úpadku volné disponibilní prostředky ve výši necelých 43 000 Kč. Soud I. stupně dovodil, že dlužnice byla v době posuzovaného právního jednání v úpadku (odkázal na uplatněné přihlášky pohledávek); judikaturu, na níž odkázala žalobkyně, ohledně blízkých osob, neshledal aplikovatelnou, neboť v tam řešené věci šlo o dvě právnické osoby, nicméně soud I. stupně uzavřel, že lze přiměřeně použít podmínku § 242 odst. 2 IZ, neboť žalovaný soudu nevyvrátil, že mu úmysl dlužnice nemohl být znám, už jen z povahy věci, kdy za dlužnici přímo jednal on sám, zhoršující se ekonomická situace dlužnice mu musela být známa. To, že dlužnice vyplatila žalovanému plnění z důvodu vrácení půjčky, shledal soud I. stupně neúčinným právním jednáním (označené platby vrácení půjčky a neoznačené platby), ohledně plateb týkající se faktur žalovaný neprokázal, že by se jednalo o zaplacení faktur dlužnice, přičemž soud I. stupně neuvěřil, že by závazky dlužnice byly hrazeny přes třetí osobu (jednatele) dlužnice, namísto přímé platby oprávněnému. Žalovaný netvrdil, že by dlužnici cokoliv fakturoval jako fyzická osoba, naopak předložil pouze dohody o provedení práce. Zdůraznil, že IZ má speciální ustanovení týkající se neúčinných právních jednání, shledal naplnění § 242 odst. 2 IZ a žalovanému uložil, aby požadované plnění vydal do majetkové podstaty dlužnice. Ohledně plateb specifikovaných pod bodem III. výroku uzavřel, že žalobkyně neprokázala, že by žalovaný neměl nárok na odměnu za práci; dohodami o provedení práce, případně jejich platností se soud I. stupně nezabýval, neshledal, že by daná odměna za práci byla nepřiměřená s ohledem na její výši 3 825 Kč měsíčně, a v této části žalobu zamítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně podle § 163 IZ, ve spojení s § 142 odst. 2 o. s. ř., kdy žalovaný byl ve věci úspěšný pouze v nepatrné části (202 725 Kč), a proto mu náhradu nákladů nepřiznal. Žalobkyni (úspěšné v rozsahu 5 450 049,61 Kč) přiznal odměnu za právní zastoupení v rozsahu 5 úkonů právní služby po 3 100 Kč, celkem 15 500 Kč, paušální

náhradu hotových výdajů ve výši 1 500 Kč (5 úkonů po 300 Kč), náhradu za promeškaný čas ve výši 800 Kč, cestovné 1 960 Kč, tedy celkem 19 760 Kč s připočtením DPH ve výši 4 150 Kč, tedy celkem 23 910 Kč. Zároveň rozhodl o přenosu poplatkové povinnosti na žalovaného v plné výši s odkazem na položku 13, bod 1, písm. d) Sazebníku poplatků a § 7 odst. 1, věta první, § 2 odst. 1 písm. a) a odst. 3 a § 11 odst. 2 písm. n) a o) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

5. Pouze proti bodům I., II., V. a VI. výroku rozsudku podal žalovaný včasné odvolání (č. l. 301) a navrhl je zrušit a vrátit soudu I. stupně k dalšímu řízení. Opětovně poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 64/2006, přičemž soudu I. stupně vytkl, že nezkoumal naplnění podmínek podle § 242 IZ, zejména, zda došlo k faktickému zkrácení konkrétního věřitele a zda došlo ke zkrácení věřitele ze strany dlužnice úmyslně. Nebyl zřejmý ani okamžik, k jakému soud I. stupně posuzoval naplnění předpokladů neúčinnosti právních jednání. Dle žalovaného, žalobkyně břemeno tvrzení a důkazní neunesla, nebylo zřejmé, z jakých provedených důkazů měly vyplývat jednotlivé předpoklady neúčinnosti konkrétních právních jednání. Odporováno bylo právním jednáním učiněným v období od 13. 4. 2016 do 30. 6. 2021, kdy u dlužnice panovaly zcela jiné majetkové poměry a v odůvodnění rozsudku absentovala jakákoliv konkrétní úvaha či odkaz na provedené důkazy, ze kterých by mělo vyplývat, že předpoklady neúčinnosti odporovaných právních jednání byly dány jak v dubnu 2016, tak i v červnu 2021, případně kdykoliv mezi tím. Soud I. stupně nepředložil žádnou konkrétní úvahu o majetkových poměrech dlužnice v rozhodném období, pouze obecně konstatoval zhoršující se ekonomickou situaci dlužnice, a že obrat dlužnice, stejně jako její tržby klesaly.
6. Žalobkyně ve vyjádření (č. l. 308) navrhla rozsudek v části napadený odvoláním potvrdit a přiznat jí nárok na náhradu nákladů odvolacího řízení. Provedené dokazování měla za důsledné, právní argumentaci vyhodnocenu ve všech vzájemných souvislostech, řádně zjištěn skutkový stav a vyvozeny správné právní závěry, přičemž proti částečnému zamítnutí žaloby nebrojila a akceptovala je. Ohledně splnění podmínek neúčinnosti právního jednání odkázala na svoji žalobu i odůvodnění napadeného rozsudku.
7. Odvolací soud podle § 212 a § 212a o. s. ř. přezkoumal rozsudek v části napadeném odvoláním včetně řízení, které jeho vydání předcházelo a po provedeném jednání dne 15. 1. 2024 dospěl k těmto zjištěním a závěrům:
8. Podle § 7 IZ nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.
9. Podle § 111 IZ nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (odst. 1). Omezení podle odstavce 1 se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí. Dále se omezení podle odstavce 1 nevztahuje na uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou (§ 168) a pohledávek jim postavených na roveň (§ 169); tyto pohledávky se uspokojují v termínech splatnosti, je-li to podle stavu majetkové podstaty

možné (odst. 2). Právní úkony, které dlužník učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, jsou vůči věřitelům neúčinné, ledaže si k nim dlužník nebo jeho věřitel předem vyžádal souhlas insolvenčního soudu (odst. 3).

10. Citované ustanovení upravuje způsob nakládání s majetkovou podstatou pod sankcí neúčinnosti takových úkonů vůči věřitelům již od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení (§ 109 odst. 4 IZ), pokud by takovým nakládáním mělo dojít a) k podstatné změně ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo b) k jeho nikoli zanedbatelnému zmenšení.
11. Podle § 235 IZ neúčinnými jsou právní úkony, kterými dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů nebo zvýhodňuje některé věřitele na úkor jiných. Za právní úkon se považuje též dlužníkově opomenutí (odst. 1). Neúčinnost dlužníkových právních úkonů, včetně těch, které tento zákon označuje za neúčinné a které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, se zakládá rozhodnutím insolvenčního soudu o žalobě insolvenčního správce, kterou bylo odporováno dlužníkovým právním úkonům (dále jen "odpůrcí žaloba"), není-li dále stanoveno jinak (odst. 2).
12. Podle § 236 IZ neúčinností právního úkonu není dotčena jeho platnost; v insolvenčním řízení však dlužníkově plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty (odst. 1). Není-li možné vydat do majetkové podstaty původní dlužníkově plnění z neúčinného právního úkonu, musí být poskytnuta rovnocenná náhrada (odst. 2).
13. Podle § 237 odst. 1 IZ povinnost vydat do majetkové podstaty dlužníkově plnění z neúčinných právních úkonů mají osoby, v jejichž prospěch byl neúčinný právní úkon učiněn nebo které z něho měly prospěch.
14. Podle § 239 IZ odporovat právním úkonům dlužníka může v insolvenčním řízení pouze insolvenční správce, i když nejde o osobu s dispozičními oprávněními, a to odpůrcí žalobou podanou proti osobám, které mají povinnost vydat dlužníkově plnění z neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty. Jestliže v době zahájení insolvenčního řízení probíhá o téže věci řízení na základě odpůrcí žaloby jiné osoby, nelze v něm až do skončení insolvenčního řízení pokračovat (odst. 1). Dlužníkově plnění z neúčinných právních úkonů náleží do majetkové podstaty právní mocí rozhodnutí, kterým bylo odpůrcí žalobě vyhověno. Tím není dotčeno právo insolvenčního správce v případě, že šlo o peněžitě plnění nebo že má jít o peněžitou náhradu za poskytnuté plnění, požadovat odpůrcí žalobou vedle určení neúčinnosti dlužníkově právního úkonu i toto peněžitě plnění nebo peněžitou náhradu plnění. Vylučovací žaloba není přípustná (odst. 4).
15. Podle § 242 IZ odporovat lze rovněž právnímu úkonu, kterým dlužník úmyslně zkrátil uspokojení věřitele, byl-li tento úmysl druhé straně znám nebo jí se zřetelem ke všem okolnostem musel být znám (odst. 1). Má se za to, že u úmyslně zkracujícího právního úkonu učiněného ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern), byl dlužníkův úmysl této osobě znám (odst. 2). Úmyslně zkracujícímu právnímu úkonu lze odporovat, byl-li učiněn v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení (odst. 3).
16. Podle § 22 o. z. osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství (dále jen „partner“); jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí (odst. 1). Stanoví-li zákon

k ochraně třetích osob zvláštní podmínky nebo omezení pro převody majetku, pro jeho zatížení nebo přenechání k užití jinému mezi osobami blízkými, platí tyto podmínky a omezení i pro obdobná právní jednání mezi právnickou osobou a členem jejího statutárního orgánu nebo tím, kdo právnickou osobu podstatně ovlivňuje jako její člen nebo na základě dohody či jiné skutečnosti (odst. 2).

17. Podle § 74 odst. 1 zákona o obchodních společnostech a družstvech (dále jen ZOK) ovládající osobou je osoba, která může v obchodní korporaci přímo či nepřímo uplatňovat rozhodující vliv. Ovládanou osobou je obchodní korporace ovládaná ovládající osobou.
18. Odvolací soud předně konstatuje, že lze soudu I. stupně přisvědčit v závěru, že žaloba byla podána včas, neboť úpadek dlužnice byl zjištěn usnesením ze dne 15. 7. 2021 (A-24), jež bylo téhož dne zveřejněno v insolvenčním rejstříku (zároveň byl na majetek dlužnice prohlášen konkurs a insolvenční správkyň ustanovena žalobkyně), a odpůrcí žaloba správkyň byla doručena soudu dne 13. 7. 2022, a tedy v rámci roční lhůty podle § 239 odst. 3 IZ. Pro právní posouzení věci je podstatné, kdy došlo k odporovanému právnímu jednání, zda před zahájením insolvenčního řízení (§ 240 až § 242 IZ), nebo po jeho zahájení (§ 111 IZ). Sporné platby totiž byly uskutečněny od 13. 4. 2016 do 30. 6. 2021, přičemž insolvenční řízení zahájeno 31. 3. 2021 (lhůta 5 let před zahájením insolvenčního řízení byla dodržena).
19. Soud I. stupně si opatřil pro své rozhodnutí dostatek důkazů, z nichž dovodil správná skutková zjištění a také správný závěr o neúčinnosti právních jednání. S jeho skutkovými zjištěními a právním posouzením věci ohledně odpůrcí žaloby se tak odvolací soud ztotožňuje a pro stručnost odkazuje na přesvědčivé a věcně správné odůvodnění napadeného rozsudku, jež odvolací soud shora reprodukoval.
20. Podmínky odporovatelnosti podle § 242 IZ se posuzují ke dni vzniku právního úkonu (jednání); srov. obdobně např. též rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 2. 2017, sen. zn. 29 ICdo 13/2015, uveřejněný pod číslem 139/2018 Sb. rozh. obč., rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 12. 2018, sen. zn. 29 ICdo 90/2016, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 7. 2021, sen. zn. 29 ICdo 58/2020.
21. Skutková podstata podle § 242 IZ je samostatnou skutkovou podstatou zabývající se neúčinností úmyslně zkracujících právních úkonů dlužníka. Posouzení, zda dlužník učinil v posledních 5 letech před zahájením insolvenčního řízení úmyslně zkracující právní úkon (§ 242 odst. 3 IZ), není závislé na zkoumání předpokladů obsažených v § 240 IZ, které upravuje neúčinnost těch zkracujících právních úkonů, které dlužník učinil bez přiměřeného protiplnění. Předpokladem aplikace § 242 IZ na právní úkon dlužníka učiněný v období 5 let před zahájením insolvenčního řízení tedy není požadavek, aby šlo o právní úkon, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo aby šlo o právní úkon, který vedl k dlužníkovu úpadku. Srov. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 6. 2016, sen. zn. 29 ICdo 44/2014, uveřejněného pod číslem 117/2017 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen R 117/2017).
22. Jak Nejvyšší soud ČR rovněž připomněl v rozsudku ze dne 29. 7. 2019, sen. zn. 29 ICdo 108/2017, uveřejněném pod číslem 31/2020 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen R 31/2020), institut odporovatelnosti (uplatňující se odpůrcí žalobou) – tak jak je vymezen v ustanovení § 42a obč. zák. – slouží a je určen pro potřeby exekučního řízení. Odpůrcí žaloba podle IZ nemá primárně za cíl zajistit exekuční postih majetku (na základě exekučního titulu vydaného vůči dlužníku), který odporovatelným (neúčinným) právním úkonem dlužníka ušel z dlužníkovu majetku, nýbrž zajistit, aby se takový majetek (případně peněžitá náhrada za něj) navrátil do majetkové podstaty dlužníka za účelem jeho následného zpeněžení a poměrného

rozdělení dosaženého výtěžku zpeněžení mezi dlužníkovy věřitele (lhostejno, zda s nevykonatelnými pohledávkami) podle pravidel nastavených insolvenčním zákonem. Odpůrcí žaloba podle IZ může sledovat (běžně sleduje) i cíle, které odpůrcí žaloba podle § 42a obč. zák. nezná, totiž zabránit tomu, aby se na rozdělovacím schématu při uspokojování věřitelů v insolvenčním řízení podílel věřitel, jehož pohledávka vzešla z neúčinného právního úkonu dlužníka, nebo věřitel, jehož právo přednosti (např. u zajištěného zástavního věřitele) vzešlo z neúčinného právního úkonu dlužníka (srov. k tomu např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 4. 2014, sen. zn. 29 ICdo 14/2012, uveřejněného pod číslem 113/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jakož i rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 6. 2017, sen. zn. 29 ICdo 33/2015, uveřejněný pod číslem 138/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

23. K úmyslu dlužníka zkrátit své věřitele, musí jít o právní úkon (jednání), kterým dlužník skutečně a objektivně zkrátil některého svého věřitele; srov. opět i rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sen. zn. 29 ICdo 90/2016. V intencích § 242 IZ přitom postačí, že dlužník zkrátit uspokojení pohledávky byť jediného svého věřitele (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 5. 2020, sen. zn. 29 ICdo 60/2018, včetně judikatury v jeho důvodech specifikované). Úmysl dlužníka zkrátit jeho věřitele nemusí směřovat vůči konkrétním osobám, které mají za ním pohledávku. Postačuje, aby dlužník sledoval svým jednáním zkrácení jakékoliv pohledávky svého věřitele; není vůbec rozhodné, zda šlo o pohledávku splatnou, nesplatnou, nebo budoucí, nebo zda pohledávka byla vymahatelnou; srov. opět rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sen. zn. 29 ICdo 58/2020 a judikaturu v něm označenou. Dlužník tak musel učinit úmyslně, tedy věděl, že právním úkonem může zkrátit svého věřitele, a zkrátit jej chtěl, nebo věděl, že právním úkonem může zkrátit svého věřitele, a pro případ, že jej skutečně zkrátí, s tím byl srozuměn; srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 5. 2019, sen. zn. 29 ICdo 79/2017, nebo opět rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sen. zn. 29 ICdo 60/2018.
24. Pohnutky (motivy), pro které dlužnice hradila sporné platby, jsou nerozhodné. Ostatně, pohnutka dlužnice k odporovatelnému právnímu úkonu (jednání) není právně významná ani v režimu úmyslně zkracujících právních úkonů (jednání) dlužníka dle § 242 IZ (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 5. 2019, sen. zn. 29 ICdo 79/2017, nebo opět rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sen. zn. 29 ICdo 60/2018).
25. Ustálenou judikaturu k zavinění ve formě nepřímého úmyslu představuje zejména rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2811/2013, uveřejněný pod číslem 24/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. Z něj se podává, že zavinění ve formě nepřímého úmyslu je dáno tehdy, jestliže jednající (dlužník) věděl, že svým jednáním může zkrátit své věřitele, a pro případ, že tento následek způsobí, s ním byl srozuměn. Na srozumění jednajícího (dlužníka) se způsobením následku ve formě zkrácení jeho věřitelů lze usuzovat tehdy, jestliže jednající (dlužník) nepočítal s žádnou konkrétní okolností, která by mohla zabránit následku, který si představoval jako možný, nebo jestliže spoléhal jen na okolnosti, které nebyly reálně způsobilé takovému následku zamezit (srov. shodně např. též důvody rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 12 2022, sen. zn. 29 Cdo 1917/2021).
26. V rozsudku ze dne 4. 11. 2016, sp. zn. 21 Cdo 1625/2016, pak Nejvyšší soud ČR (v návaznosti na závěr vyjádřený již v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 5. 2000, sp. zn. 31 Cdo 417/99), při výkladu obdobně formulovaného pravidla v § 42a odst. 2 obč. zák. vysvětlil (a v rozsudku ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 21 Cdo 3297/2017, zopakoval), že úmysl dlužníka zkrátit jeho věřitele nemusí směřovat vůči konkrétním osobám, které mají za ním pohledávku. K prokázání vědomosti druhé smluvní strany právního úkonu o úmyslu dlužníka „cum animo fraudandi“ postačí prokázání toho, že druhá strana musela v době právního úkonu vědět, že

dlužník má alespoň jednu nesplacenou pohledávku a že dlužník vůči ní učinil právní úkon v úmyslu zmařit uspokojení svého věřitele. Týž závěr se uplatní i pro prokázání vědomosti druhé smluvní strany o úmyslu dlužníka „cum animo fraudandi“ při výkladu § 242 IZ.

27. V R 117/2017 Nejvyšší soud ČR připomněl, že v intencích § 242 odst. 2 IZ u úmyslně zkracujícího právního úkonu, který dlužník učinil ve prospěch osoby jemu blízké, platí vyvratitelná domněnka, že dlužníkův úmysl byl této osobě znám a tím, koho tíží břemeno tvrzení a důkazní břemeno ohledně opaku, je žalovaný.
28. Osoba dlužníku blízká se může ubránit odpůrcí žalobě podle ustanovení § 242 IZ jen tehdy, jestliže prokáže, že o úmyslu dlužníka zkrátit odporovaným právním úkonem svého věřitele nevěděla a ani nemohla vědět, přestože vyvinula náležitou pečlivost k poznání tohoto úmyslu dlužníka. Vynaložení náležité pečlivosti druhou stranou předpokládá, že osoba dlužníkovi blízká vykonala s ohledem na okolnosti případu a s přihlédnutím k obsahu právního úkonu dlužníka takovou činnost (aktivitu), aby úmysl dlužníka zkrátit věřitele, který tu v době odporovaného právního úkonu objektivně vzato musel být, z jejích výsledků poznala (tj. aby se o tomto úmyslu dozvěděla); srov. opět rozsudky Nejvyššího soudu ČR, sen. zn. 29 ICdo 79/2017 a sen. zn. 29 ICdo 60/2018. Napadené rozhodnutí ohledně určení neúčinnosti [jeho skutkové a právní závěry k (ne)vyvrácení domněnky dle § 242 odst. 2 IZ] je s touto judikaturou v souladu.
29. U osob blízkých (podle § 22 o. z.) vytváří druhý odstavec § 242 IZ vyvratitelnou domněnku znalosti úmyslu dlužníka zkrátit věřitele. Důkazní břemeno k prokázání opaku je v případě odpůrcí žaloby na žalované osobě blízké nebo žalované osobě tvořící s dlužníkem koncern. O zkracující právní úkon vůči ostatním věřitelům jde zejména tehdy, jestliže vede ke zmenšení majetku dlužníka a jestliže v důsledku nich nastalé zmenšení majetku má současně za následek, že věřitel nemůže dosáhnout uspokojení své pohledávky z dlužníkovy majetku. Zkrácení uspokojení věřitele je přitom nutno chápat jako úbytek (v rozhodné době) toho majetku dlužníka, který by jinak byl k dispozici pro majetkovou podstatu a pro uspokojení „insolvenčních“ věřitelů. Je sice věcí každého, jak naloží se svým majetkem, uvedené ale platí jen tehdy, nemá-li žádné věřitele nebo plní-li a splní-li věřitelům řádně jejich pohledávky a není-li v insolvenčním řízení řešen jeho úpadek (k tomu viz např. již shora citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ČR R 117/2017). V intencích § 242 odst. 2 IZ totiž u úmyslně zkracujícího právního úkonu, který dlužník učinil ve prospěch osoby jemu blízké, platí vyvratitelná domněnka, že dlužníkův úmysl byl této osobě znám. Zákon proto po osobě dlužníkovi blízké i v takové situaci požaduje, aby vynaložila náležitou pečlivost a tímto způsobem se přesvědčila, že právní jednání nezkracuje věřitele dlužníka. Vynaložení náležité pečlivosti předpokládá, že osoba dlužníkovi blízká vykonala s ohledem na okolnosti případu a s přihlédnutím k obsahu právního úkonu dlužníka takovou činnost (aktivitu), aby úmysl dlužníka zkrátit věřitele, který tu v době právního úkonu objektivně vzato musel být, z jejích výsledků poznala, tj. aby se o tomto úmyslu dozvěděla (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 6. 2001, sp. zn. 21 Cdo 2088/2000).
30. Soud I. stupně se důvodně zabýval tím, zda žalovaný je osobou blízkou dlužnici či osobou, která s dlužnicí tvoří koncern. K interpretaci pojmu osoby blízké Nejvyšší soud ČR ve své judikatuře uzavřel, že slovní spojení osoba blízká (dlužníku) a osoba tvořící s dlužníkem koncern je nutno vykládat způsobem vymezeným legální definicí těchto pojmů v příslušných právních předpisech, tedy pro dobu před 1. 1. 2014 způsobem vymezeným v § 116 občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013 (dále jen obč. zák.), a v § 66a odst. 7 obchodního zákoníku (obch. zák.) a pro dobu od 1. 1. 2014 způsobem vymezeným v § 22 o. z. a v § 79 ZOK, srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 29 NSČR 55/2014 – R 106/2017. Ze závěrů formulovaných v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 2192/2001 (R 53/2004) pak

rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR vychází též při výkladu pojmu osoba blízká (dlužníku) v ustanoveních insolvenčního zákona týkajících se odpůrcích nároků (např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 4. 2015, sp. zn. 29 ICdo 80/2014, uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročníku 2016, pod číslem 47, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 4. 2015, sen. zn. 29 ICdo 81/2014, v nichž Nejvyšší soud ČR poznamenal, že jakkoli šlo (v R 53/2004) o výklad pojmu osoba blízká podaný k § 42a obč. zák., respektive k ustanovení § 196a obch. zák., Nejvyšší soud ČR nevidí žádný důvod pro odchýlné pojetí téhož pojmu při výkladu ustanovení § 242 IZ. Odvolací soud má shodně se soudem I. stupně za to, že žalovaný je osobou blízkou dlužníci, neboť v době provádění sporných plateb byl jednatelem a společníkem dlužnice.

31. Žalovaný v řízení tvrdil (č. l. 286), že dlužníci poskytl půjčky výši 5,5 mil. Kč a 4,5 mil Kč a sporné platby (vyjma odměny z dohod o provedení práce) byly vratky těchto půjček. V průběhu tohoto řízení bylo zahájeno insolvenční řízení dlužníka – žalovaného, vedené pod sp. zn. KSPA 56 INS 1321/2023, dne 8. 3. 2023 (A-14) byl zjištěn jeho úpadek a insolvenčním správcem ustanoven AAA INSOLVENCE OK v.o.s.; usnesením ze dne 28. 8. 2023 (B-23) bylo rozhodnuto o neschválení oddlužení a na majetek žalovaného byl prohlášen konkurs, jenž bude projednán jako nepatrný. K žádosti správce byl dne 31. 10. 2023 (B-38) dlužníku ustanoven odděleným insolvenčním správcem jmt insol, v.o.s., neboť AAA INSOLVENCE OK v.o.s. byl vyloučen z účastenství na straně žalovaného v tomto incidenčním sporu, avšak k odvolání dlužníka bylo usnesení B-23 zrušeno Vrchním soudem v Praze dne 9. 11. 2023 (B-41), čímž je žalovaný opět osobou s dispozičním oprávněním, tedy mmohl vystupovat sám v řízení na straně žalované. Následně dne 13. 12. 2023 (B-49) bylo schváleno oddlužení dlužníka Michala Sýkory, plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty.
32. Nelze přehlédnout, že v době uskutečnění sporných plateb (již 7. 11. 2016) měla dlužnice věřitele, a to Marcelu Prajzlerovou (P1) s pohledávkou ve výši 1 000 000 Kč ze zápůjčky ze dne 2. 4. 2015, Františka Prajzlera (P2) s pohledávkou ve výši 1 000 000 Kč ze zápůjčky ze dne 2. 4. 2015, Jaroslava Říhu (P3) s pohledávkou ve výši 1 500 000 Kč ze zápůjčky ze dne 2. 4. 2015, Pavlínu Luksovou (P4) s pohledávkou ve výši 1 000 000 Kč ze zápůjčky ze dne 2. 4. 2015 a Romana Červenku (P5) s pohledávkou ve výši 3 975 000 Kč ze zápůjčky ze dne 3. 5. 2015, či věřitele PERFECT INVEST, a.s. (P11), který přihlásil pohledávky ve výši 4 620 000 Kč za dlužnicí na základě smlouvy o úvěru mezi věřitelem a žalovaným, kde dlužnice figurovala jako ručitel, kdy žalovaný převzal dluhy dlužnice ze smluv o úvěru, včetně dodatků z let 2015 až 2018. Je tedy zřejmé, že dlužnice vůči žalovanému, coby svému jednatele a společníkovi, učinila právní jednání (sporné platby) v úmyslu zmařit uspokojení těchto věřitelů, přičemž nebylo rozhodné, že pohledávky nebyly splatné. Úmysl má odvolací soud u dlužnice za prokázaný (že dlužnice byla s tím, že nebude schopna uspokojit shora uvedené pohledávky minimálně srozuměna). Žalovanému se nepodařilo vyvrátit povědomí o (tomto) úmyslu dlužnice. Vědomost právnické osoby (obchodní společnosti) o určité (právně významné) skutečnosti je zásadně spojována s vědomostí statutárního orgánu takové právnické osoby (obchodní společnosti) o takové skutečnosti. Jinak řečeno, závěr, že dlužnice (společnost s ručením omezeným) měla úmysl zkrátit věřitele, je současně i závěrem, že takový úmysl (minimálně) musel být znám jednatele dlužnice. Pokud se pak v průběhu odvolacího jednání žalovaný dovolával neplatností (nikoli neúčinností) právních jednání, odvolací soud připomíná, že podle § 579 odst. 1 o. z. způsobil-li někdo neplatnost právního jednání, nemá právo namítnout neplatnost nebo uplatnit z neplatného právního jednání pro sebe výhodu.
33. Jak shora uvedeno, insolvenční řízení dlužnice bylo zahájeno dne 31. 3. 2021 (vyhláška o zahájení insolvenčního řízení A-6), přičemž poslední spornou platbu ve výši 38 795,61 Kč uhradila dlužnice žalovanému dne 30. 6. 2021, tedy poté co nastaly účinky podle § 109 IZ. Potud tedy soud

I. stupně spornou platbu uskutečněnou dne 30. 6. 2021 nesprávně právně posoudil, avšak dle odvolacího soudu skutkový základ dané věci popsany v žalobě dovoluje právní posouzení i v rovině neúčinnosti právního jednání dlužnice podle § 111 IZ.

34. K tomu lze předeslat, že § 235 odst. 2 IZ je aplikovatelný i na poměry neúčinnosti právních úkonů dlužníka ve smyslu shora citovaného § 111 IZ v tom směru, že předurčuje způsob uplatnění této neúčinnosti u (insolvenčního) soudu, tak, že i tato neúčinnost se zakládá rozhodnutím o odpůrčí žalobě insolvenčního správce. V rozsudku ze dne 31. 10 2017, sen. zn. 29 ICdo 76/2015 a ze dne 27. 9. 2018, sen. zn. 29 ICdo 108/2016 Nejvyšší soud ČR vysvětlil, že právní úkon, jenž dlužník učinil po zahájení insolvenčního řízení, nepodléhá úpravě obsažené v § 240 až § 242 IZ, jde o právní úkon, jehož neúčinnost má být poměřována úpravou obsaženou v § 111 IZ. V témže rozsudku dále uzavřel, že předpoklady, za nichž lze vyslovit neúčinnost právních úkonů, které dlužník učinil před zahájením insolvenčního řízení vedeného na jeho majetek, jsou obecně (a logicky) nastaveny v § 240 až § 242 IZ přísněji, než předpoklady za nichž lze označit za neúčinné právní úkony, které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení (§ 111 IZ). Jinak řečeno, není pochyb o tom, že právní úkon, jímž dlužník poruší pravidla formulovaná v § 111 odst. 1 IZ (aniž by šlo o případ, kdy to dovoluje § 111 odst. 2 IZ), bude zásadně právním úkonem, kterým dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů nebo zvýhodňuje některého věřitele na úkor jiných. Ve svém rozhodnutí zn. R 62/2017 Nejvyšší soud ČR vysvětlil, že právní úkony, jenž dlužník učinil v rozporu s omezeními nastalými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, jsou ve smyslu § 111 odst. 3 IZ vůči věřitelům dlužníka neúčinné za předpokladu, že byl posléze zjištěn úpadek dlužníka. Jedinou další korekcí [obdobně jako tomu bylo při výkladu neúčinnosti podle § 4a zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (srov. rozsudek ze dne 31. 5. 2007, sen. zn. 29 Odo 820/2005, jakož i důvody rozsudku ze dne 18. 12. 2008, sen. zn. 29 Odo 1663/2006, uveřejněného pod číslem 86/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jak na ně poukazuje i R 62/2017)] je rozhodnutí insolvenčního správce, že neúčinnost právního úkonu dlužníka neuplatní, neboť je pro majetkovou podstatu dlužníka v konečném důsledku výhodný (může jít např. o právní úkon, jímž dlužník v rozporu se zákazem formulovaným v § 111 odst. 1 IZ podstatně změnil skladbu svého majetku tím, že jej zpeněží za cenu pro věřitele velmi výhodnou a peněžní prostředky zůstanou v majetkové podstatě) nebo na majetkovou podstatu má vliv toliko neutrální.
35. Podle závěrů Nejvyššího soudu ČR přijatých v rozsudku ze dne 27. 3. 2018, sen. zn. 29 ICdo 17/2016 a rozsudku ze dne 22. 12. 2015, sen. zn. 29 ICdo 48/2013, uveřejněném pod číslem 106/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen R 106/2016), a jež jsou použitelné i v poměrech neúčinnosti právních úkonů podle § 111 odst. 1 IZ, je třeba posuzovat otázku nikoliv zanedbatelného zmenšení majetkové podstaty k datu uskutečnění sporných plateb.
36. Při úvaze, zda spornou platbou ze dne 30. 6. 2021 ve výši 38 795,61 Kč došlo či nedošlo k nikoliv zanedbatelnému zmenšení majetku dlužnice, vyšel z odvolací soud ze soupisu majetkové podstaty ze dne 21. 10. 2021 (B-6), dle něhož dlužnice neměla žádný majetek (v době zjištění úpadku disponovala volnými prostředky ve výši 42 545,61 Kč, movitým majetkem v hodnotě 162 000 Kč), z něhož by byla schopna své závazky vůči věřitelům uhradit. Dle aktualizovaného soupisu majetkové podstaty zveřejněného dne 22. 6. 2022 (B-25) pak bylo lze očekávat výtěžek zpeněžení z majetku dlužnice cca 200 000 Kč, při celkové výši přihlášených pohledávek ve výši 112 328 796,22 Kč, resp. zjištěných pohledávek ve výši 104 038 599,20 Kč. Je zřejmé, že vynaložila-li dlužnice podstatnou část disponibilních finančních prostředků na úhradu žalovanému, došlo tím k nikoliv zanedbatelnému zmenšení majetku dlužnice. V projednávané věci je dále nepochybné, jak vyplývá z § 111 odst. 1 věta druhá IZ, že po zahájení insolvenčního

řízení byla dlužnice oprávněna hradit spornou platbu, jen pokud byla dána některá z výjimek uvedených v § 111 odst. 2 IZ. Sporná platba však není podřaditelná žádné z výjimek uvedených v § 111 odst. 2 IZ, když zjevně nejde o úkon ke splnění povinností dle zvláštního předpisu, ani o uskutečnění činností při provozování podniku či k odvracení hrozící škody. Nejde rovněž o pohledávku za majetkovou podstatou nebo o pohledávku na roveň postavenou pohledávkám za majetkovou podstatou. Ze skutkových okolností věci nevyplývá a nebylo ostatně ani tvrzeno, že by dlužnice i po zahájení insolvenčního řízení pokračovala v provozování podniku, resp. že toho byla schopna a tedy pokračovala v činnosti výhodné pro věřitele, jež by vedla k většímu upokojení jejich pohledávek. Dále je nesporné, že si dlužnice ani žalovaný nevyžádali předem souhlas insolvenčního soudu k této sporné platbě. Není proto ani dána výjimka stanovená v § 111 odst. 2 IZ, tedy i v tomto případě došlo k úmyslnému zkrácení upokojení věřitelů, kteří budou v insolvenčním řízení upokojeni pouze poměrně, a byly mj. porušeny principy stanovené v § 5 písm. a) a b) IZ. Tedy i poslední sporná platba dlužnice učiněná ve prospěch žalovaného dne 30. 6. 2021, tj. po zahájení insolvenčního řízení (tj. po dni 31. 3. 2021), v němž byl posléze zjištěn úpadek dlužnice a na jeho majetek byl prohlášen konkurs (dne 15. 7. 2021; A-24), je neúčinným právním jednáním podle § 111 odst. 3 IZ.

37. Pokud žalovaný poukazoval na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 10. 2006, sp. zn. 30 Cdo 64/2006, má odvolací soud za to, že judikát je pro toto řízení neaplikovatelný, neboť byl vydán v mimoinsolvenčním řízení a navíc za účinnosti obč. zák.
38. S ohledem na shora uvedené je na místě závěr, že sporné platby představují neúčinná právní jednání ve smyslu § 111 a § 242 IZ, neboť dlužnice věděla, že těmito právními jednáními může zkrátit své věřitele, a zkrátit je chtěla, nebo věděla, že právními jednáními může zkrátit své věřitele, a pro případ, že je skutečně zkrátí, s tím byla srozuměna (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 5. 2019, sp. zn. 29 ICdo 79/2017, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 ICdo 60/2018); žalovanému (jednateli a společníkovi dlužnice) pak byl tento úmysl znám nebo mu se zřetelem ke všem okolnostem muset být znám a platbu dne 30. 6. 2021 ve výši 38 795,61 Kč učinil v rozporu s jejím omezením nakládat s majetkovou podstatou podle § 111 odst. 1 a 2 IZ v období po zahájení insolvenčního řízení do zjištění úpadku.
39. Žalovanému se v daném případě dostalo spornými platbami částky 5 450 049,61 Kč, což je vzhledem k majetku dlužnice v případě zpeněžení, resp. úspěšnosti odpůrcích žalob a žalob na plnění upokojení podstatně vyšší, než předpokládané upokojení v konkursu. Pokud by dlužnice platby neprovedla, zvýšila by se o tuto částku majetková podstata a mohly by z ní být uspokojovány alespoň částečně pohledávky ostatních věřitelů. Vzhledem k závěru o neúčinnosti sporných právních jednání je žalobkyně oprávněna podle § 239 odst. 4 IZ v odpůrcí žalobě požadovat i peněžité plnění poskytnuté žalovanému dlužnicí. Odvolací soud tak uzavírá, že závěry soudu I. stupně o neúčinnosti sporných plateb včetně uložené povinnosti uhradit do majetkové podstaty částku 5 450 049,61 Kč nacházející oporu v § 239 odst. 4 IZ, jsou správné.
40. Na základě svých zjištění a veden názory vyjádřenými shora odvolací soud rozsudek v části napadeném odvoláním podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil, včetně správného výroku o nákladech řízení, který zcela odpovídá § 163 IZ ve spojení s § 142 odst. 2 o. s. ř., a včetně správného výroku o soudním poplatku, který vychází z § 2 odst. 3 ve spojení s § 11 odst. 2 písm. n) zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.
41. Současně odvolací soud rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1, § 149 odst. 1 a 160 odst. 1 o. s. ř. a v odvolacím řízení zcela úspěšné žalobkyni přiznal proti žalovanému právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Náklady spočívaly v odměně za právní zastoupení v rozsahu 1 úkonu právní služby ve výši 3 100 Kč

(vyjádření k odvolání žalovaného), v hotových výdajích v rozsahu 1 paušální úhrady výdajů ve výši 300 Kč k tomuto úkonu právní služby podle § 1 odst. 2, § 2 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. c), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů a v náhradě 21% daně z přidané hodnoty v částce 714 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je – vyjma části týkající se výroku o nákladech řízení - dovolání přípustné, jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.).

Toto rozhodnutí se považuje za doručené okamžikem jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku (§ 71 odst. 2 IZ); lhůta k podání dovolání začíná běžet ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno adresátu zvláštním způsobem (§ 74 odst. 2 IZ).

Praha 15. ledna 2024

JUDr. Ing. Jaroslav Zelenka, Ph.D., v.r.
předseda senátu